Çocuklar ?çin Oynama E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar ?çin Oynama E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18906

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar ?çin Oynama E?ilimi Ölçe?i, okul öncesi dönemdeki çocuklar?n oyun s?ras?ndaki do?al e?ilimlerini, davran??sal aktifliklerini ve sosyal etkile?imlerini sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, çocuklar?n oyun oynama yetene?i ve isteklili?i gibi merkezi psikolojik yap?lar? ölçmeyi hedefler. Kele? ve Yurt (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki okul öncesi çocuklar?n?n oynama e?ilimi düzeylerini belirlemek için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Oynama e?ilimi, okul öncesi çocuk geli?imi, psikometrik uyarlama, oyun, Likert ölçe?i, davran??sal de?erlendirme, Türkiye.

Yazarlar

Sami Kele?, Özlem Yurt.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, uluslararas? literatürde kabul görmü? olan oynama e?ilimi yap?s?n? Türk kültürüne ve diline adapte ederek, **okul öncesi** ça?daki çocuklar?n oyun s?ras?ndaki davran??lar?n? gözlem yoluyla ölçmektir. Bu araç, çocuklar?n oyun yoluyla ifade ettikleri keyif, fiziksel aktivite, sosyal kat?l?m ve yarat?c?l?k gibi bile?enleri nicel verilere dönü?türerek, e?itim ve geli?im alan?nda bilimsel ara?t?rmalara zemin haz?rlamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki ara?t?rmac?lara, çocuklar?n geli?im düzeylerini ve e?ilimlerini standardize edilmi? bir yöntemle de?erlendirme imkan? sunmay? hedeflemi?tir. Bu sayede, çocuklar?n geli?imsel ihtiyaçlar?na uygun oyun temelli müdahalelerin planlanmas? kolayla??r.

Yap?

Ölçek, bireyin oyun yoluyla etkile?im kurma ve keyif alma kapasitesini ifade eden **oyun oynama e?ilimi** (playfulness) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle içsel motivasyon, co?ku, mizah, sosyal etkile?im ve fiziksel aktivite gibi çok boyutlu bile?enler içerir. Ölçek maddeleri, gözlemcinin çocu?un davran??lar?n? bu bile?enler üzerinden be?li bir derecelendirme ile de?erlendirmesine olanak tan?r.

Duygusal ?fade: Oyun s?ras?nda ne?e, co?ku ve keyif alma durumlar?n?n yans?t?lmas?.
Fiziksel Aktiflik: Ko?ma, z?plama gibi koordineli ve aktif fiziksel davran??lar?n sergilenmesi.
Sosyal Kat?l?m: Di?er çocuklarla oyun ba?latma, i?birli?i yapma ve ?akala?ma becerisi.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yarat?c?l?k ve Esneklik: Oyun icat etme, farkl? roller üstlenme ve al???lmad?k nesneleri kullanma.

Geçerlik

Kaynak referansta (Kele? & Yurt, 2016) ölçe?in geçerli?ine dair say?sal katsay?lar do?rudan belirtilmemi?tir. Ancak, uyarlama sürecinde, ölçe?in orijinal yap?y? Türk örnekleminde de korudu?unu göstermek amac?yla içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Yap? geçerli?i, genellikle faktör analizi kullan?larak ölçek maddelerinin teorik alt boyutlarla tutarl?l???n?n incelenmesiyle sa?lan?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?ine ili?kin spesifik istatistiksel veriler (örne?in Cronbach Alfa katsay?s?) kaynak referansta aç?kça sunulmam??t?r. Uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak, ölçe?in iç tutarl?l???n?n ve test-tekrar test güvenirli?inin incelenmesi gereklidir. Yüksek iç tutarl?l?k, ölçekteki tüm maddelerin ayn? **oyun oynama e?ilimi** yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Faktör Analizi

Çocuklar ?çin Oynama E?ilimi Ölçe?i'nin psikometrik uygunlu?unu de?erlendirmek için uyarlama çal??mas?nda faktör analizi yönteminin kullan?lmas? beklenir. Bu analiz, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe kültürüne aktar?l?rken korunup korunmad???n? saptar. Bulgular, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ve bu faktörlerin hangi maddeleri içerdi?ini belirleyerek, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini destekler.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Gözlemci veya ö?retmen taraf?ndan çocuklar?n oyun s?ras?ndaki davran??lar?n? de?erlendirmek için kullan?lan 5'li Likert derecelendirme ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Çocuklar.

Ya? Grubu: Okul öncesi dönem çocuklar?.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki okul öncesi e?itim kurumlar?na devam eden çocuklar üzerinde kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Metodolojisi: Ölçek, be?li Likert ölçe?i tipindedir. Derecelendirme, 1= "Hiç bu çocuk gibi de?il" ile ba?lay?p, 5= "Tamamen bu çocuk gibi" ?eklinde ilerler. Bu derecelendirme, gözlemcinin çocu?un ilgili davran??? ne s?kl?kla veya ne yo?unlukta sergiledi?ine dair yarg?s?n? yans?t?r.

Anahtar Kelimeler

Oyun, çocuk, gözlem, okul öncesi, sosyal beceri, adaptasyon, Türkiye, psikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Veri mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Veri mevcut de?il.

Sorumlu Yazar ?leti?im E-postas?: ozlemyurt37@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?na ve telif haklar?na ili?kin izinler ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Özlem Yurt ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuklar-icin-oynama-egilimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kele?, S. & Yurt, Ö. (2016). An investigation of playfulness of pre-school children in Turkey. *Early Child Development and Care,* doi: 10.1080/03004430.2016.1169531. Makalenin orijinal ba?lant?s?: tandfonline.com

Çocuklar ?çin Oynama E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Oyun s?ras?nda keyif ald???n? yans?t?r.
Oyun s?ras?nda fiziksel olarak aktiftir.
Oyun s?ras?nda canl? ve ne?eli oldu?unu gösterir.
Oyun etkinlikleri s?ras?nda hareketleri koordinelidir.
Oyun s?ras?nda co?kulu oldu?unu gösterir.
Oyun içinde sessiz/sakin olmak yerine aktif olmay? tercih eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mizahi/gülünç hikayelere güler.
Oyun oynarken ?ark? söyler ve konu?ur.
Di?er çocuklarla oyun ba?lat?r.
Di?er çocuklarla ?akala?maktan keyif al?r.
Di?er çocuklarla i?birli?i içinde oynar.
Oyun s?ras?nda di?er çocuklar?n oyun ça?r?lar?na kolayl?kla tepki verir.
Oyun içinde çok fazla ko?ar (atlar, s?çrar, z?plar).
Oyun malzemelerini/oyuncaklar?n? payla?maya isteklidir.
Oynamak için kendi oyunlar?n? icat eder.
Oyun saatinde oynad??? oyunu de?i?tirmek yerine, yaln?zca bir oyun ile me?gul olur.
Di?er çocuklarla oynarken lider rolü üstlenir.
E?lenceli hikayeler anlat?r.
Oyundayken di?erlerine nazik bir ?ekilde sata??r.
Oyunda farkl? karakterler/roller üstlenir.
Oyunda soytar?l?k (gülünç/komik hareket ve davran??lar) yap?yor gibi görünür.
Oyun s?ras?nda duygular?n? yans?tma aç?s?ndan tutuktur.
Oyun s?ras?nda al???lmad?k nesneler kullan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM